

Казак І.О.

ВИЗНАЧНІ ФАКТОРИ ЩОДО ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ВНЗ

Навчальні завдання у освітньому процесі, зокрема у ВНЗ, відіграють величезну роль. Це можна стверджувати на підставі багатофункціональності навчальних завдань, у вищій школі особисто.

До визначних факторів у процесі вибору навчального завдання при вивченні дисциплін теплоенергетичного профілю ми будемо відносити: мету, зміст, форму заняття у вузі, засіб пред'явлення, час використання, рівень складності навчального завдання, психологічну характеристику групи. Дамо коротку характеристику кожному з цих факторів.

Мета, яку викладач ставить при поданні змісту дисципліни, визначає певну функцію навчального завдання. Основні функції, на наш погляд, які виконують навчальні завдання у процесі навчання, зазвичай такі: контроль, закріплення, активізація, актуалізація знань, формування необхідних вмінь, розвиток особистості.

Зміст навчальної дисципліни, який потрібно опанувати студентам, відображує специфіку навчального матеріалу. При підготовці студентів теплоенергетичного профілю можна виділити такі теми, які найчастіше простежуються у навчальних програмах спеціальних дисциплін: про технологічні процеси, технологічні параметри, рівняння і баланси, трудові процеси у теплоенергетиці.

Форма заняття у вузі, на якому застосовуються навчальні завдання, може бути люба: лекційна, практична, лабораторна, семінарське заняття, зокрема і при підготовці теплоенергетиків.

З особистого досвіду, а також з досвіду інших викладачів кафедри цього напрямку підготовки, засіб пред'явлення навчального завдання може бути різним, як слід: усний, письмовий, на комп'ютері. Цей фактор обирає викладач самостійно і повинен підходити до цього процесу творчо. При цьому у залежності від засобу пред'явлення навчального завдання, можливі різні результати навчання. Наприклад, завдання видано студентам за карточками, або усно, де викладач голосом робить акцент на необхідні речі виконання завдання.

Такий фактор, як час використання навчального завдання, розглядати можна по-різному. Аудиторне (на початку, всередині, наприкінці, на протязі заняття) та позааудиторне (на слідуюче заняття, на тривалий час). Але у нашому дослідженні більш уваги приділяється аудиторному використанню

навчального завдання.

Рівень складності навчального завдання визначає рівень засвоєння знань студентів, як правило: 1 рівень-розпізнавання, 2 рівень-відтворювання, 3 рівень-вирішення завдання за певним алгоритмом (зразком), 4 рівень-вирішення нетипового завдання самостійно за власним алгоритмом студента.

Психологічна характеристика групи, передбачає при виборі навчального завдання переваги тому чи іншому типу мислення, пам'яті, соціометричні характеристики студентів. Цей фактор не завжди як слід враховується викладачами при виборі навчального завдання, однак він дуже впливає на ефективність процесу навчання.

Визначні фактори, які перелічені вище, були виявлені за результатами нашого дослідження для студентів теплоенергетичного профілю щодо вибору навчальних завдань. Їх врахування буде корисно викладачам ВНЗ при виборі завдань до занять.